

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 669/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duřu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 52/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nemajetnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručенou Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 4. augusta 2020 domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 55 000 eur proti Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „žalovaný“). Na pojednávaní konanom 14. júna 2021 bol vyhlásený rozsudok doručенý sťažovateľovi 21. júla 2021. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu č. k. 21 C 52/2020-172 zo 14. júna 2021 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) odvolanie 3. augusta 2021 a vyjadrenie 24. septembra 2021.

3. V súvislosti s konaním zákonnej sudkyne JUDr. Dagmar Buchalovej v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 52/2020 sťažovateľ zastáva názor, že bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie z dôvodu rozporu medzi rozsudkom vyhláseným na pojednávaní konanom 14. júna 2021 a jeho písomným vyhotovením doručeným sťažovateľovi 21. júla 2021, čo sťažovateľ považuje za absurdné konanie v rozpore so zákonmi a s ústavou, keďže v zmysle § 217 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a v zmysle § 219 ods. 1 CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky.

4. Na pojednávaní, ako to zo zvukového záznamu z pojednávania vyplýva, sudkyňa uviedla: *„nakoľko nebol zistený nesprávny úradný postup, nebola zistená príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, a najmä nebolo zistené, že by Vám vznikla nejaká škoda, z tohto dôvodu súd žalobu ako absolútne nedôvodnú zamietol. Pokiaľ ide o trovy konania, žalovaný mal v konaní úspech, teda mu prináležala plná náhrada trov konania, ale vzhľadom, k tomu, že mu žiadne trovy konania nevznikli, súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.“*

5. Naproti tomu v písomnom vyhotovení rozsudku okresného súdu sa uvádza: *«„žalovaný nedisponuje v tomto spore pasívnou vecnou legitímáciou, čo vo výsledku znamená zamietnutie žaloby bez ďalšieho skúmania žalobcom uplatnených nárokov“ (bod č. 30), „súd žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného zamietol“ (bod č. 32), „na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia dospel súd k záveru, že žaloba nie je dôvodná z tohto dôvodu absencie pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného“ (bod č. 23).»*

6. Sudkyňa okresného súdu konala podľa sťažovateľa tiež procesne nesprávne, keď ho nevyzvala na odstránenie väd žaloby spočívajúcich v nesprávnom označení žalovaného, čím mu znemožnila, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedené je umocnené tou skutočnosťou, že sťažovateľ v dotknutom súdnom konaní nie je zastúpený advokátom.

7. Navyše ako z konania okresného súdu vyplýva, sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd si nespĺnil svoju poučovaciu povinnosť, a to už od začiatku konania, keď prvé poučenie poskytol sťažovateľovi až pred prvým pojednávaním, čo je jednoznačne neskoro.

8. Podľa sťažovateľa uvedené preukazuje, že zo strany okresného súdu ide o absurdné konanie v rozpore so zákonmi a s ústavou, zásadné porušenie práv sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie s absolútnou dehonestáciou sťažovateľa a jeho uplatňovania práv pred súdom. Konanie okresného súdu považuje sťažovateľ za účelové zbavenie sa veci bez meritórneho posúdenia napriek tomu, že táto právna vec má pre sťažovateľa zásadný význam s dopadom na jeho život a dôstojnosť, pretože sa podanou žalobou dožadoval náhrady nemajetkovej ujmy zapríčinennej nesprávnym postupom štátneho orgánu, za ktorú zodpovedá štát.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy vedenom na základe žaloby sťažovateľa, ktorý je podľa sťažovateľa nezákonný a v rozpore s ústavou. Zamietajúci rozsudok okresného súdu v danej veci sťažovateľ napadol odvolaním.

10. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

11. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou napadol iba postup okresného súdu. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96). Ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku (v súčasnosti Civilného sporového poriadku), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016), pretože základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, musí im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

12. Ako zo zistení ústavného súdu vyplýva, právna vec sťažovateľa bola predložená Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 14. januára 2022, teda v súčasnosti prebieha odvolacie konanie, v ktorom krajský súd ako nadriadený všeobecný súd je v prvom rade oprávnený preskúmať namietaný nesprávny procesný postup okresného súdu, ako to tvrdí sťažovateľ, a súčasne napraviť prípadné nedostatky a pochybenia namietané v priebehu civilného sporu.

13. Ústavnú sťažnosť proti napadnutému postupu okresného súdu bolo preto potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

14. Vo vzťahu k žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ústavný súd konštatuje, že takýmto žiadosťiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

15. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti v jej podstatnom základe konštatuje (bez potreby skúmania majetkových pomerov sťažovateľa), že nebola splnená druhá podmienka na ustanovenie právneho zástupcu, keďže v prípade sťažovateľa ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku, ako to vyplýva z tohto rozhodnutia, a ani ustanovenie právneho zástupcu by na prijatých záveroch ústavného súdu nič nezmenilo.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu